

Tytuł wykonawczy wydano w dniu 29 kwietnia 2022 roku pełnomocnikowi oskarżycielki posiłkowej adwokatowi A. A. z Kancelarii Adwokackiej w B. – jak na k. 813.

Gdańsk, 5 maja 2022 roku

Kierownik Sekretariatu

E. D.

Sygn. akt II AKa 382/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Rafał Ryś (spr.)

Sędziowie: SA Marcin Kokoszczyński

SA Andrzej Rydzewski

Protokolant: sekretarz sądowy Iwona Sidorko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w G. K. G.

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2022 r.

sprawy

M. W. s. M., ur. (...) w B., oskarżonego z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 24 września 2021 r., sygn. akt **III K 203/20**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 72 §1 pkt 1 kk zobowiązuje oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. wymierza oskarżonemu opłatę za II instancję w kwocie 1.680 (tysiąc sześćset osiemdziesiąt) złotych oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 382/21

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 24.09.2021r., sygn. akt III K 203/20
(wniosek o uzasadnienie – obrońca oskarżonego M. W.)

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

1 Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
I. prok.	Obraza prawa materialnego – art. 72 §1 kk, albowiem orzeczenie nie odpowiada prawu, poprzez brak rozstrzygnięcia polegającego na zobowiązaniu oskarżonego do wykonywania przynajmniej jednego ze środków probacyjnych wskazanych w art. 72 §1 pkt 1-8 kk, co jest obligatoryjne w razie zawieszenia wykonania kary i braku orzeczenia środka karnego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
II. obr. osk.	1) Obraza przepisów postępowania – art. 7 i 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoczeniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, że umowa sprzedaży nieruchomości położonej w O., powiat (...), przy ul. (...), zawarta w dniu 8.12.2015r. w B. przed notariuszem M. M. (akt notarialny Rep A nr (...)) była czynnością	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	pozorną, podczas, gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że pokrzywdzona miała zamiar przeniesienia własności nieruchomości na oskarżonego, który w pełni zrealizowała, a zatem czynność prawna była zgodna z jej wolą, co wyklucza pozorność.	
2) Obraza przepisów postępowania – art. 7 i 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, że zeznania pokrzywdzonej są w pełni wiarygodne, podczas, gdy pokrzywdzona – w zależności od etapu postępowania – zmieniała treść swoich zeznań.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
3) Obraza przepisów postępowania – art. 5, 7 i art. 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, iż oskarżony miał dowieść tego, że rozliczył się z pokrzywdzoną z zapłaty jej ceny za nieruchomość zakupioną od pokrzywdzonej w dniu 8.12.2015r., podczas, gdy z treści umowy sprzedaży, tj. z § 1 pkt 3 oraz § 4 ust. 1 i ust. 2 wynika wprost, że pokrzywdzona wyraźnie przyznała, że cena sprzedaży została jej w całości zapłacona.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
4) Obraza przepisów postępowania – art. 5, 7 i art. 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, iż oskarżony nie zapłacił	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

pokrzywdzonej ceny sprzedaży nieruchomości, podczas, gdy z §1 pkt 3 i z §4 ust. 1 i ust. 2 aktu notarialnego z 8.12.2015r. wynika wprost, że pokrzywdzona wyraźnie przyznała przed notariuszem, że cena sprzedaży została jej zapłacona, a pokrzywdzona nigdy nie dochodziła od oskarżonego zapłaty tej ceny.		
5) Obraza przepisów postępowania – art. 5, 7 i art. 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoczeniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, iż oskarżony winien wykazać, że umowa najmu nieruchomości nie została zawarta fikcyjnie, w celu zwiększenia zdolności kredytowej oskarżonego, podczas, gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby oskarżony w okresie, w którym została zawarta umowa najmu, ubiegał się o jakiegokolwiek kredyty lub pożyczki, do których uzyskania konieczne byłoby wykazanie zdolności kredytowej.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
6) Obraza przepisów postępowania – art. 7 i art. 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoczeniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, że zeznania świadków: K. K. i D. S. nie wnoszą niczego do sprawy, albowiem są one sprzeczne z wypowiedziami tych świadków, które zostały nagrane przez pokrzywdzoną, podczas, gdy z nagrań tych wynika wprost, że pokrzywdzona celowo kierowała rozmową ze świadkami w taki sposób, aby przyznali oni jej rację	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

i poparli jej tezę o przywłaszczeniu pieniędzy przez oskarżonego.		
7) Obraza przepisów postępowania – art. 7 i art. 410 kpk, polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów oraz nieoceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i błędnym przyjęciu, że potajemne nagrania rozmów przedłożone do akt sprawy stanowią podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie oraz do przyjęcia, że zeznania K. K. oraz D. S. są niewiarygodne, podczas, gdy z ustalonego stanu faktycznego wynika wprost, że pokrzywdzona, w celu pozyskania dla siebie korzystnego materiału dowodowego w postaci potajemnych nagrań, nachodziła ww. świadków w miejscu ich pracy, a następnie prowadziła z nimi rozmowy w taki sposób, aby zmusić wskazane powyżej osoby do przyznania jej racji co do faktu, że oskarżony przywłaszczył jej mienie w postaci pieniędzy.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Ad. I. Zarzut jest oczywiście zasadny, albowiem Sąd Okręgowy – uwzględniając przepisy ustawy karnej w brzmieniu obecnie obowiązującym – nie zastosował rozstrzygnięcia, które jest obligatoryjne. Zawieszając wykonanie kary należało bowiem orzec przynajmniej jeden spośród środków (obowiązków) ujętych w art. 72 §1 pkt 1-8 kk. Sąd I instancji mógł tego nie uczynić tylko		

w przypadku, gdyby jednocześnie orzekł wobec oskarżonego środek karny.

W obecnym stanie prawnym obowiązek naprawienia szkody w trybie art. 46 §1 kk (orzeczony w pkt 3 zaskarżonego wyroku) nie jest już jednak środkiem karnym, lecz środkiem kompensacyjnym, co wynika wprost z systematyki Kodeksu karnego, w tym z tytułów rozdziałów „V” i „Va” tego kodeksu.

Ad. II.1

Kwestia podnoszona w tym zarzucie wydaje się kluczowa dla ustaleń faktycznych niniejszej sprawy, a w konsekwencji i dla całości rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucony mu występki.

Wbrew jednak stanowisku skarżącego, Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zgromadzone w sprawie dowody i na ich podstawie doszedł do trafnego wniosku (ustalenia), że umowa sprzedaży nieruchomości, zawarta 8.12.2015 roku pomiędzy oskarżonym M. W. a pokrzywdzoną J. W., była w istocie czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 §1 k.c. (nieważną), zaś oskarżony – pomimo przeciwnego zapisu w treści aktu notarialnego – nie zapłacił pokrzywdzonej kwoty mającej stanowić cenę sprzedaży tej nieruchomości. Wnioskowanie to wynika z szeregu okoliczności, opisanych dość szczegółowo w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (str. 4-5). Sąd Apelacyjny zgadza się w pełni z tą argumentacją, nie dostrzegając wytykanych przez obrońcę uchybień w procesie oceny dowodów, a nadto widząc inne jeszcze przesłanki potwierdzające

tok rozumowania Sądu I instancji, co zostanie zaprezentowane w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Nie ma racji apelujący twierdząc, że pokrzywdzona miała zamiar „przeniesienia własności nieruchomości” na oskarżonego i zamiar ten zrealizowała podczas omawianej umowy zawieranej przed notariuszem, co wyklucza uznanie tej umowy za pozorną.

Należy wyraźnie podkreślić, że pokrzywdzona J. W. w swych zeznaniach nie podawała, że wskutek opisywanej transakcji chciała przenieść własność nieruchomości na inną osobę, a jedynie – że poprosiła oskarżonego o pomoc, co miało polegać na „przepisaniu” na niego tej nieruchomości. Są to odrębne pojęcia, które obrońca niesłusznie, instrumentalnie utożsamia. Przepisanie oznacza bowiem jedynie tyle, że nieruchomość formalnie (na piśmie, w dokumentacji) ma figurować jako należąca do oskarżonego M. W., zaś w sensie ekonomicznym nadal ma pozostać przy pokrzywdzonej. Konsekwencją takiego ustalenia stron było więc i to, że:

- oskarżony nie zapłacił ceny za nieruchomość (brak było ku temu tytułu),
- pokrzywdzona kontynuowała i sfinalizowała rozpoczętą wcześniej budowę domu na działce (k. 78-79, 85), zaś oskarżony nie brał w tym żadnego udziału,
- oskarżony udzielił pokrzywdzonej bardzo szerokiego pełnomocnictwa do dysponowania nieruchomością, z możliwością jej sprzedaży włącznie (k. 227),

- po zakończeniu inwestycji to pokrzywdzona rozpoczęła procedurę sprzedaży nieruchomości, przerwana dopiero niespodziewanym dla niej zachowaniem M. W..

Zawarta umowa była zatem w całości umową pozorną (tzw. pozorność bezwzględna), nie zawierała przy tym żadnej innej czynności prawnej (ukrytej, dyssymulowanej), która byłaby zgodna z wolą stron. Pokrzywdzona w swych zeznaniach podawała, z jakich powodów zdecydowała się na taki krok, wskazując tak na kwestię „optymalizacji podatkowej”, jak i na obawy związane z ewentualnymi roszczeniami kierowanymi do niej przez wierzycieli jej ojca lub wierzycieli szwagra. Jej zeznania i trudny w owym czasie stan psychiczny potwierdzają dodatkowo wykazane w toku postępowania okoliczności dotyczące leczenia się przez pokrzywdzoną z powodu bezpłodności i podejmowanych przez nią prób zajścia w ciążę.

Nie przekonują Sądu odwoławczego argumenty skarżącego, jakoby za brakiem pozorności omawianej umowy przemawiało to, że strony opłaciły z tego tytułu należne podatki oraz fakt, że oskarżony został ujęty w księdze wieczystej jako właściciel; są to wszak normalne, naturalne konsekwencje formalne zwarcia umowy sprzedaży nieruchomości – zarówno pozornej, jak i wywołującej przewidziane w niej skutki prawne, w większości przypadków inicjowane działaniem podejmowanym z urzędu przez notariusza (obowiązki informacyjne).

Podobnie niezasadnie skarżący zarzuca Sądowi I instancji, że

uzasadniając ustalenie o pozorności umowy sprzedaży posłużył się faktem udzielenia oskarżonemu szerokiego pełnomocnictwa przez pokrzywdzoną (pkt I.9 uzasadnienia apelacji). Zdaniem Sądu Apelacyjnego wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie, na które obecnie powołuje się jego obrońca, co do rzekomej ustnej umowy inwestycyjnej pomiędzy oskarżonym i pokrzywdzoną (tj. dokończenie budowy przez pokrzywdzoną, wspólna sprzedaż nieruchomości i podział zysków), nie zasługują na wiarę, gdyż są nielogiczne, sprzeczne z zeznaniami pokrzywdzonej, a nadto sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego; stanowią w istocie - dopasowaną do aktualnych ustaleń procesowych - linię obrony oskarżonego. Oczywistym wszak pozostaje, że gdyby takie porozumienie rzeczywiście istniało, to nic nie stałoby na przeszkodzie (a nawet byłoby bezpieczniejsze z punktu widzenia interesów finansowych M. W. – osoby nieporównywalnie bardziej doświadczonej biznesowo), by to oskarżony sprzedał wykończoną nieruchomość i podzielił się zyskiem z pokrzywdzoną – bez potrzeby wystawiania tak szerokiego pełnomocnictwa (odwołanego nadto w trakcie przeprowadzania transakcji sprzedaży nieruchomości osobom trzecim). Tak więc słusznie przyjął Sąd Okręgowy, że fakt wystawienia omawianego pełnomocnictwa dowodzi pozorności zawartej uprzednio umowy sprzedaży, stanowiąc w zamyśle stron swoiste (choć prawnie mało skuteczne) zabezpieczenie dla pokrzywdzonej.

Ad. II.2.

Sąd odwoławczy nie podziela tezy skarżącego, że zeznania pokrzywdzonej winny zostać uznane za niewiarygodne z tego tylko powodu, że nie były one do końca konsekwentne, a świadek w kolejnych etapach postępowania zmieniał ich treść.

Zeznania te muszą być analizowane w sposób kompleksowy, na tle całokształtu materiału dowodowego sprawy, natomiast ocena ich treści może prowadzić do wniosku, że pewne różnice w wypowiedziach procesowych świadka wcale nie muszą dyskwalifikować tego dowodu. Sytuacja taka miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem pomimo tego, że pokrzywdzona nie zawsze wskazywała na te same motywy swojego działania („przepisania” nieruchomości), to relacje te nie pozostają w sprzeczności. Oczywistym jest przy tym, że mogła się ona kierować i względami podatkowymi, jak i równoległe istniejącymi obawami o nachodzenie jej przez wierzycieli osób jej bliskich, którzy w ten sposób mogliby ją niepokoić (choć byłoby to w istocie pozbawione podstaw prawnych). Podając obie przyczyny – możliwe i wiarygodne z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego - pokrzywdzona nie popadła z pewnością w wewnętrzną sprzeczność, a jedynie uzupełniała swoją argumentację podczas kolejnego przesłuchania w sprawie. Jeżeli natomiast chodzi o „optymalizację podatkową”, to pokrzywdzona – wbrew twierdzeniom apelującego (pkt II.3 uzasadnienia apelacji) – podawała, że miała na myśli fakt nabywania przez nią i sprzedawania nieruchomości w krótkim odstępie czasowym, nie zaś o kwestie

opłaty taksy notarialnej. Ponadto nawet brak wiedzy podatkowej po stronie pokrzywdzonej, a zatem i brak obiektywnie istniejących możliwości uzyskania ewentualnych korzyści podatkowych, nie podważa prawdziwości podawanych przez nią przesłanek, którymi mogła się przecież subiektywnie (acz błędnie) kierować.

Zbyt kategoriyczne w tym zakresie tezy skarżącego mają na celu wyłącznie zdyskredytowanie tego dowodu w toczącym się postępowaniu.

Podobnie nie zasługują na uwzględnienie twierdzenia obrońcy, że wiarygodność zeznań pokrzywdzonej podważa podawana przez nią okoliczność, iż nigdy nie wynajmowała ona domu od oskarżonego (pkt II.1 uzasadnienia apelacji). Skoro przedmiotowa umowa była de facto fikcyjna i została podpisana nie przez pokrzywdzoną, lecz przez jej męża (na wyraźną prośbę oskarżonego), to tego rodzaju wypowiedź świadka J. W. wydaje się być usprawiedliwiona; takie było bowiem wewnętrzne przekonanie pokrzywdzonej (czynność mało istotna), bądź też nie miała ona o tym fakcie wystarczającej wiedzy.

Zupełnie pozamerytoryczne, a więc nieistotne z punktu widzenia oceny dowodu, są kolejne argumenty obrońcy skierowane przeciwko osobie pokrzywdzonej, opisane w pkt II.4 uzasadnienia apelacji.

Ad. II.3 i II.4.

Zarzuty te zostaną omówione łącznie, gdyż w istocie dotyczą poczynionego przez Sąd I instancji ustalenia co do tego, że oskarżony – wbrew zapisom umowy –

nie zapłacił pokrzywdzonej kwoty stanowiącej cenę nieruchomości.

Bezzasadnie obrońca twierdzi, że Sąd Okręgowy założył, że to oskarżony ma dowieść tego, iż rozliczył się z pokrzywdzoną z tytułu zapłaty ceny za nieruchomość stanowiącą przedmiot umowy sprzedaży z 8.12.2015 roku. W istocie była to okoliczność kluczowa dla rozstrzygnięcia sprawy i rolą Sądu było jej prawidłowe ustalenie – przy wykorzystaniu wszystkich istotnych w sprawie dowodów (art. 7 kpk i art. 410 kpk). Takie rozumowanie Sąd I instancji przeprowadził, dając wiarę zeznaniom pokrzywdzonej, co rzeczowo uzasadnił w części motywacyjnej swojego wyroku.

Skarżący zdaje się uważać przy tym, że zapis zawarty w treści umowy sprzedaży – ujętej w formie aktu notarialnego – o tym, że oskarżony zapłacił kwotę 490.000 zł tytułem ceny nieruchomości jest niepodważalny i rozstrzygający. Jest to rozumowanie błędne, gdyż dowód ten podlega w procesie karnym takiej samej ocenie, jak i inne dowody o charakterze rzeczowym i osobowym.

Jak już wyżej sygnalizowano, Sąd Okręgowy trafnie ocenił w omawianym zakresie za wiarygodne zeznania pokrzywdzonej o złożeniu przez nią nieprawdziwego oświadczenia przed notariuszem, odmawiając wiary przeciwnym wyjaśnieniom oskarżonego M. W., odwołującym się do literalnych zapisów umowy. Słusznie wskazano na brak posiadania przez oskarżonego (będącego wszak doświadczonym przedsiębiorcą) potwierdzenia dokonanej wpłaty w tak znacznej przecież kwocie, na

jego niewiarygodne i dość naiwne twierdzenia odnośnie trzymania w szafie gotówki w kwocie blisko 500.000 złotych przez okres kilku lat (i to częściowo pochodzącej z kredytu, spłacanego z niemałymi przecież odsetkami), na fakt udzielenia pokrzywdzonej przez oskarżonego bardzo szerokiego pełnomocnictwa (w tym do sprzedaży nieruchomości), na aktywność pokrzywdzonej w kierunku wybudowania, wykończenia i sprzedaży domu, czy też na treść zarejestrowanych przez pokrzywdzoną rozmów telefonicznych prowadzonych zarówno z oskarżonym, jak i ze świadkami K. K. (konkubina oskarżonego) oraz D. S. (wspólnikiem oskarżonego), z których wynikało, że wszystkie te osoby zdają sobie sprawę z pokrzywdzenia J. W. przez oskarżonego M. W., tzn. z faktu, że nie rozliczył się on z nią z tytułu samodzielnej sprzedaży nieruchomości położonej w O..

Dodatkowo można jeszcze zwrócić uwagę na ustalony w toku postępowania fakt, że pokrzywdzona przy wykańczaniu domu korzystała z finansowej pomocy swojej matki oraz teściów, pochodzącej z zaciąganych przez te osoby pożyczek bankowych w łącznej kwocie ok. 200.000 zł, co wydawałoby się zbędne w sytuacji, gdyby rzeczywiście otrzymała ona kwotę 490.000 złotych z tytułu sprzedaży nieruchomości.

Ponadto z zebranych dowodów wynika także, że oskarżony pożyczył od pokrzywdzonej we wrześniu 2015 roku kwotę 25.000 złotych (k. 746). W tej sytuacji powstaje zasadna wątpliwość – po co miałby to robić, skoro miał rzekomo – jak

sam twierdzi - w tym czasie w szafie blisko 500.000 złotych, które przeznaczył na zakup nieruchomości w grudniu 2015 roku.

Z tego powodu nie zasługują także na uwzględnienie wywody autora apelacji odnośnie rzekomo bardzo dobrej sytuacji finansowej oskarżonego w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu, co miało mu umożliwić zakup nieruchomości od pokrzywdzonej z własnych zasobów pozyskanych z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej (pkt I.7 i I.8 uzasadnienia apelacji). Tezy te nie znalazły bowiem potwierdzenia ani w deklaracjach rocznych PIT oskarżonego z kilku ostatnich lat, ani w zeznaniach jego byłej żony, ani w wiarygodnej dokumentacji biznesowej z tego okresu, która nie pojawiła się w materiale dowodowym sprawy; nie można też zapominać, że oskarżony pożyczał w tym czasie pieniądze z banku – w 2011 roku (jak sam wyjaśniał), od pokrzywdzonej – w 2015 roku (co wyżej opisano), zaś po sprzedaży spornej nieruchomości regulował z tych środków swoje dalsze zobowiązania, w tym zadłużenie hipoteczne. Okoliczności te – niezależnie od innych dowodów zebranych w sprawie - nie świadczą bynajmniej o tym, że oskarżony posiadał w tym czasie wolne środki z możliwością przeznaczenia ich na inwestycje w nieruchomości.

Nie może być tu skuteczne także przywoływanie zeznań świadka D. S. i powoływanie się na jego sytuację finansową w podobnym okresie, skoro dane te nie mogą być wprost odnoszone do innej osoby, tj. do oskarżonego M. W. (np. z powodu indywidualnego zamiłowania poszczególnych osób

do konsumpcji, do oszczędzania itd.), zaś Sąd Okręgowy – jak najbardziej zasadnie – uznał zeznania tego świadka za mało wiarygodne.

Wiarygodności zeznań pokrzywdzonej – wbrew przeciwnej ocenie apelującego (pkt III.6 uzasadnienia apelacji) - nie podważa także fakt, że dotąd nie dochodziła ona zapłaty ceny nieruchomości od oskarżonego na drodze prawnej. Złożenie przez nią zawiadomienia do organów ścigania uruchomiło odpowiednie postępowanie procesowe, w ramach którego możliwe jest przecież uzyskanie naprawienia szkody, co zresztą miało miejsce w niniejszej sprawie (art. 46 §1 kk). Było to tym bardziej zasadne, że roszczenie to ściśle wiąże się z popełnionym przestępstwem, a nadto jego dochodzenie nie jest w przypadku pokrzywdzonej obciążone kosztami sądowymi występującymi w postępowaniach cywilnych.

Nie ma racji także skarżący podając, że pokrzywdzona od 2015 roku nie dochodziła od oskarżonego należnych kwot (pkt III.8 i III.9 uzasadnienia apelacji). Okres ten – co oczywiste – liczyć można co najwyżej od 2018 roku, kiedy to oskarżony samodzielnie sprzedał nieruchomość i nie rozliczył się z tego tytułu z pokrzywdzoną; wcześniej pokrzywdzona liczyła bowiem na lojalność ze strony oskarżonego. W przypadku umowy najmu nie było w ogóle takiej sytuacji, gdyż umowa ta była fikcyjna i nie powodowała roszczeń po żadnej ze stron. Paradoksalnie zarzut ten przemawia przeciwko tezom obrony – gdyby bowiem umowa była realnie zawarta i obowiązująca, to

oskarżony powinien dochodzić od małżonków W. zapłaty należnego czynszu, czego przecież nigdy nie czynił.

Nieskuteczne są także zarzuty kierowane przez obrońcę pod adresem Sądu I instancji związane z oceną zeznań świadka B. W. i wykazywanie w nich sprzeczności (pkt III.11 uzasadnienia apelacji), skoro na podstawie tego dowodu Sąd ten nie czynił ustaleń faktycznych w sprawie, co wynika wprost z pisemnego uzasadnienia wyroku (rubryka 2.2. „Dowody nieuwzględnione przy ustalaniu faktów”).

Ad. II.5.

Podobnie jak omówiono to wyżej, także i w tym przypadku obrońca nietrafnie zarzuca Sądowi Okręgowemu, jakoby wymagał od oskarżonego wykazywania czegokolwiek w toku niniejszego postępowania. Kwestia pozorności umowy najmu domu w O., zawartej w 2017 roku pomiędzy oskarżonym a mężem pokrzywdzonej (k. 755-756), była natomiast przedmiotem rozważań Sądu I instancji, gdyż miała uwiarygodnić twierdzenia oskarżonego odnośnie rzeczywistego - a nie jedynie pozornego - charakteru wcześniejszej umowy sprzedaży tej nieruchomości. Słusznie Sąd ten rozważył w tym zakresie sprzeczne relacje procesowe pokrzywdzonej i jej męża oraz oskarżonego, uznając te ostatnie za niewiarygodne - także z tego powodu, że brak jest w sprawie jakichkolwiek dokumentów świadczących o realizacji owej umowy najmu (w tym np. dowodów płatności czynszu na rzecz oskarżonego). Dodatkowo warto podkreślić, że brak jest także

dalszych dokumentów wymaganych w takich okolicznościach, jak protokołów wydania i zdania lokalu, czy też dowodów rozliczeń podatkowych oskarżonego z tytułu dochodów z najmu (PIT 28).

Nietrafne są także sugestie skarżącego, że ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie umowy najmu i jej znaczenia dla oskarżonego (poprawa zdolności kredytowej) są błędne z tego powodu, że w toku postępowania nie wykazano, by oskarżony w tym czasie ubiegał się o pożyczkę lub o kredyt.

Faktem jest, że na poprawę zdolności kredytowej wskazywał świadek R. W., gdy opisywał prośbę oskarżonego o zawarcie tej umowy i przytaczane przez niego argumenty. Jednakże nawet używanie przez oskarżonego tego rodzaju argumentacji (w celu przekonania męża pokrzywdzonej do zawarcia fikcyjnej umowy) wcale nie oznacza, że oskarżony miał rzeczywiście w najbliższym czasie plany kredytowe. Mógł wszak tak twierdzić wyłącznie w celu pozyskania tej umowy, albo też mógł usiłować poprawić tylko potencjalnie swoją sytuację – na wypadek, gdyby rzeczywiście potrzebował wsparcia kredytowego w przyszłości. Jak pokazały późniejsze wydarzenia, środki takie nie były oskarżonemu już potrzebne, gdyż dokonał przywłaszczenia dość znacznej kwoty na szkodę pokrzywdzonej J. W.. Z całą pewnością podnoszone przez obrońcę zastrzeżenia nie podważają jednak zarówno przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy oceny zeznań świadka R. W., jak i późniejszych ustaleń faktycznych poczynionych w tym zakresie.

Ad. II.6 i II.7.

Zarzuty te zostaną omówione łącznie, ponieważ dotyczą w istocie tej samej materii procesowej, tzn. prawidłowości oceny przez Sąd I instancji dowodów z nagranych przez pokrzywdzoną rozmów prowadzonych z oskarżonym oraz ze świadkami K. K. i D. S., w tym w kontekście oceny wiarygodności zeznań tychże świadków.

Już na wstępie należy podkreślić, czego obrońca zdaje się nie kwestionować (pkt IV.1 uzasadnienia apelacji), że niewątpliwie dowód z tego rodzaju prywatnych nagrań jest dowodem dozwolonym w procesie karnym (nie jest objęty żadnym z zakazów dowodowych), a jego ocena winna być przeprowadzana zgodnie z zasadami kodeksowymi, w szczególności wypływającymi z dyspozycji art. 7 kpk (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14.12.2016r., sygn. akt II AKa 231/16, LEX nr 2304211).

Skarżący kwestionuje wartość tego dowodu wyłącznie z tego powodu, że pokrzywdzona miała nachodzić (a nawet „nękać”) swoich rozmówców w miejscu pracy i tak kierować przebiegiem rozmowy, by osoby te potwierdziły wysuwane przez nią tezy o nierozliczeniu się przez oskarżonego z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości.

Argumenty te nie są jednak – zdaniem Sądu Apelacyjnego – wystarczające do zdyskwalifikowania owych dowodów. Należy mieć bowiem na uwadze kontekst sytuacyjny ich powstania i motywację towarzyszącą w tym czasie pokrzywdzonej. J. W. czuła się wykorzystana

i pokrzywdzona przez osobę, której wcześniej ufała (przyjaciela rodziny); zdawała sobie także sprawę, że z tego powodu nie będzie w stanie wykazać stosownymi dokumentami swoich racji. W tej sytuacji zdecydowała się na pozyskanie omawianych nagrań, udając się w te miejsca, w których rozmówcy się znajdowali i gdzie mogła z nimi rozmawiać.

Z przebiegu zarejestrowanych rozmów wynika, że o ile faktycznie pokrzywdzona lub towarzyszący jej członek rodziny wygłaszali podczas tych rozmów pewne stanowcze tezy i twierdzenia odnośnie nieuczciwości oskarżonego, to jednak nie są to rozmowy szczególnie krótkie, urywane, czy chaotyczne, w trakcie których rozmówca nie miałby swobody wypowiedzi, czy mógł nie zrozumieć istoty problemu. Gdyby rozmówcy ci faktycznie nie mieli żadnej wiedzy na temat podawanych przez pokrzywdzoną okoliczności lub uważali, że nie ma ona racji, to ich wypowiedzi z pewnością by to odzwierciedlały.

Słusznie zatem Sąd Okręgowy przyjął, że treść owych nagrań stoi w istotnej sprzeczności z późniejszymi zeznaniami tych samych świadków, którzy starali się wykazywać, że nic nie jest im wiadome odnośnie rozliczeń oskarżonego i pokrzywdzonej. Przypomnieć w tym miejscu należy, że w trakcie omawianych rozmów przyznawali, że mają świadomość tego, że oskarżony nie rozliczył się z pokrzywdzoną po sprzedaży nieruchomości, przy czym świadek K. K. deklarowała nawet, że próbowała wpłynąć na swojego konkubenta w tej kwestii, zaś świadek S. przyznawał, że o sprawie rozmawiał ze

swoim współnikiem i ją zna. Nadto sam oskarżony w nagranej rozmowie wyraźnie sugerował, że łączy (a wręcz uzależnia) rozliczenia z pokrzywdzoną ze swoimi innymi rozliczeniami, które rzekomo posiada z jej szwagrem, czy też, że próbuje odwlekać rozliczenie z pokrzywdzoną do czasu pozyskania środków z innych transakcji.		
Wniosek		
I. (prok.) - o zmianę wyroku, poprzez zobowiązanie oskarżonego, na podstawie art. 72 §1 pkt 1 kk, do informowania Sądu o przebiegu okresu próby	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
II. (obr. oskarżonego) - o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Ad. I. Wniosek okazał się w pełni zasadny. Na skutek uchybienia Sądu I instancji zaskarżony wyrok nie odpowiadał prawu – naruszono przepis prawa materialnego o charakterze obligatoryjnym. Sąd Apelacyjny nie był wprawdzie związany rodzajem nakładanego obowiązku wskazanym przez prokuratora we wniosku apelacyjnym i mógł zastosować rozstrzygnięcia zawarte w art. 72 §1 pkt 1-8 kk, jednakże proponowany obowiązek - informowania Sądu		

o przebiegu próby (art. 72 §1 pkt 1 kk) - wydaje się wystarczający w realiach niniejszej sprawy. Jest to środek stosunkowo najmniej ingerujący w sferę wolności oskarżonego, a jednocześnie zapewniający Sądowi bieżącą kontrolę przebiegu okresu próby i możliwość ewentualnej reakcji w sytuacjach, gdyby było to konieczne dla zapewnienia prawidłowego wykonania orzeczenia.

Ad. II.

Wniosek odwoławczy obrońcy oskarżonego M. W. nie mógł zostać uwzględniony, gdyż żaden z podniesionych w apelacji zarzutów pod adresem zaskarżonego wyroku nie okazał się zasadny (choćby w części). Poza uchybieniem wytkniętym w apelacji oskarżyciela publicznego, Sąd I instancji nie popełnił błędów, które powodowałyby konieczność korekty zaskarżonego wyroku, a zwłaszcza tak głębokiej, jak wynika to z omawianego wniosku obrońcy oskarżonego.

1OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy

o.1- zaskarżony wyrok Sądu I instancji,	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Sąd Apelacyjny – w punkcie II swojego wyroku – utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, po uzupełnieniu go o obligatoryjne rozstrzygnięcie z art. 72 §1 kk. Nieuwzględnienie pozostałych zarzutów apelacyjnych (tj. zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego), doprowadziło do utrzymania wyroku w mocy w pozostałej, skarżonej przez obronę części.	
o.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
o.o.11.	Przedmiot i zakres zmiany
o.o.1- dodano obowiązek oskarżonego w okresie próby, w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności – informowania Sądu o przebiegu okresu próby (pkt I niniejszego wyroku)	
Zwięźle o powodach zmiany	
Rozstrzygnięcie to wynika z uwzględnienia zarzutu apelacyjnego podniesionego w apelacji prokuratora. Korekta ta usunęła stan niezgodności rozstrzygnięcia Sądu I instancji z przepisami prawa materialnego (art. 72 §1 kk). W powyższy sposób uzupełniono wyrok Sądu Okręgowego, co uznać należy za jego zmianę.	

o.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
o.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Wymierzono oskarżonemu opłatę za II instancję w kwocie 1.680 zł (tzn. w wysokości jak za I instancję) oraz obciążono go w całości wydatkami postępowania odwoławczego, co odpowiada ogólnej zasadzie ustalania kosztów postępowania apelacyjnego - w przypadku nieuwzględnienia apelacji wniesionej przez oskarżonego, skierowanej przeciwko winie (art. 636 §1

	kpk oraz art. 8 Ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych). Ujawniona w toku postępowania sytuacja finansowa oskarżonego, w tym posiadany przez niego majątek oraz dochody uzyskiwane z prowadzonej działalności gospodarczej, nie dają jakichkolwiek podstaw do rozważania możliwości zwolnienia go od ponoszenia kosztów procesu za II instancję.

1 PODPIS

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Brak orzeczenia obowiązku w okresie próby (art. 72 §1 kk)		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego M. W.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu I instancji		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana